

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

6. Nunc autem soluti sumus à lege mortis , in qua detinebamur; ita vt seruiamus in nouitate Spiritus, & non in vetustate literæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

pulum tantisper detinebat, huiusmodi rā-
men quæ esset veri Dei cultus, verus ac le-
gitimus, non impius aut miserabilis, qualis
Gentium erat, vt eodem in loco demonstrat
Augustinus. Sed erunt hæc omnia ex ijs, quæ
proximè sequuntur, clariora : vbi & causa
ostendetur, cur à lege mandatorū ad legem
ceremonialem Apostoli verba deflectere ac
decorquere Caluinus voluerit.

6. *Nunc autem soluti sumus à lege mortis, in qua
detinebamur; ita vt seruiamus in nouitate
Spiritus, & non in vetustate literæ.*

Quomodo antea dixerat *passiones peccato-
rum per legem operari in membris carnalium,*
nunc à contrario demonstrat, ab illis videli-
cet qui non sunt carnales, sed spirituales.

Nunc autem (inquit) id est, per Spiritū Chri-
sti, quem accepimus, & cui iam desponsati
sumus quasi nouo marito; *soluti sumus à lege
mortis, id est, liberati sumus à lege quatenus
erat mortifera & litera occidens, iubens &
non adiuuans, ideoque præuentione au-
gens; in qua detinebamur, id est, sub qua ante
gratiam Christi seruiliter detenti sumus;
qualique sub iugū missi, eius terrore animos
nostros semper occupante atque turbante.*
Nunc autem ita liberati sumus, vt *seruiamus
Deo, voluntatē eius facientes, legisque man-
data seruantes; nō in vetustate literæ, id est, non
in ea carnalitate veteris hominis, quam sola*

A lege
mortis
quomodo
soluti

Z 2 litera

litera legis per occasionē occidēs auxilium in
bis (hoc enim in sequentibus versiculis lega-
citaris aperte demonstrat) *sed in nouitate Spi-
ritus, id est, in ea mentis renouatione quā Spi-
ritus Christi, Spiritus Sanctus, per charitatem*

Rom. 7.

cordibus nostris diffusam operatur in nobis.
Quid hīc Calvinus? Ait nos tum à lege
nō, quum ab eius rigida exactione & maledictione
absolutos, Spiritu suo nos imbuit Deus, quo in
suis ambulemus. At quid hoc ad legem cere-
monialem, de qua hīc loqui Apostolus videtur?

Lex cere-
monialis
nullo mo-
do obli-
gat.

Quis ignorat ab illa lege nos in totum sol-
ac liberari, ita vt nulla iam nos ceremoni-
legalis astringat, nō solum à rigida eius ex-
actione, quatenus summam perfectionem
quirebat, vt nihil planè eorum, quae
præscriperat, intermitteri debuerit? De
quī illam legem ceremonialem exactio-
nē seruabant, & sub eius rigida exactione
maledictione cōtra transgressores vivebant.

Legis ce-
remonia-
lis rigida
exactio
non care-
bat Spi-
ritu S. &c.

Spiritu S. non carebant, vt in vijs Dei am-
bularent. Nisi fortè aut nullos temporari-
teris Testamenti in vijs Dei ambulasse, et
absq; Spiritu Dei ambulare potuisse, cur
terrib? Pelagianis exstimet Calvinus. Hic
go per legem mortis à qua soluti sumus, et
legem mandatorum, quoad eius rigidam
& seruilē exactionem, necessariò intelli-
re, aut planè absurdissima dicere debet Cal-
uinus. Iam ad illa Apostoli verba, *In nouitate*

Spiritus, Spiritum litera opponit (ait Calvinus)

Spiritus, Spiritum litera opponit (ait Calvinus)

quia antequam ad Dei voluntatem voluntas nostra per Spiritum S. formata sit, non habemus in lege nisi externam litteram, quæ frenum quidem exterius nostris actionibus inijcit, concupiscentiæ autem nostræ furoribus minime cohibet. Verissima hæc sunt. Sed de lege mandatorum, quatenus per externam solummodo doctrinam terret tantum, frenatque ex timore pœnæ actiones externas, ne liberæ transgressioni habentæ latentur, animi verò appetitum sensualem non cohibet, non coërcet, hoc totum intelligi debere, quis non videt? quis non advertit? Ceremoniæ legales nullum frenum externis nostris actionibus, quas prava concupiscentia excitabat, iniiciebāt; nec circa huiusmodi actiones aut frenandas aut laxandas vlllo modo versabantur. Qui maximè in veteri populo spirituales ac sancti erant, vt sancti Propheta, & ipse inprimis Dauid Propheta regius, ceremonias Mosaicas exactissimè seruabant; & tabernaculum aut templum frequentabant, festa, sacrificia à Mose præscripta religiosissimè celebrabāt: de quo nemo dubitare potest. Non ergo illarum rigida exactio spirituali nouitati cōtraria erat, aut vllum prorsus impedimentum. Ita Calvinus ipse textū Apostoli aliter exponere non potuit, nisi ea diceret, quæ ad legem mandatorum, quatenus seruiliter imperando mortifera erat, necessariò pertinent.

Denique per legem mortis hoc loco legem

Spiritus
nouitas
vetustati
literæ quo
modo op
ponitur.

Z ; gem

Legis rigida exactio est feruili timore legis.

gem mandatorum, iuxta illam rigiditatem conditionis qualitate quam toties diximus, Apostolum intellexisse, illa eius verba paulo frequentia luculenter demonstrant: *Inueni est mihi mandatum quod erat ad vitam, hoc est mortem. Hæc est lex mortis, à qua soluti sumus per gratiam Christi. Mandatum sanctum & iustum, & bonum est (ait Apostolus) nec bonum per se factum est nobis mors. Sed peccatum, ut appareat peccatum, id est, fomes peccati & sensualitas naturæ deprauate quanta in nobis esset, manifestum fieret, per bonum operatum est mortem, id est, quod erat per se bonum, vertit in malum; ut fiat supra modum peccans peccatum per mandatum; id est, ut manifestetur tota malitia peccati quod ex mandato sancto maiorem accepit prauaricationem libidinem; sicut aranea naturam suam venenatam in eo maxime ostendit, quod ex tenuissimo flore venenum hauriat; & hæretici ipseque in primis hoc loco Calvinus, perniciam suam & fallēdi libidinem in eo maxime ostendunt, quod ex ipsis diuinitatis Scripturis suos errores hauriunt, ut sic loquor, id quod iustum ac sanctum est precipiens, per se bonum ac sanctum est; sed infirmis corruptis animis non dum Spiritu Christi habitis & gratia sanatis, causa mortis est nociva, sed non mala. Quod apte admodum similitudine expressit S. Augustinus hæc loca*

locum pertractans. Quod (inquit) est oculis sa-
 nis ad videndum solem, hoc est gratia mentibus
 ad implendam legem. Et sicut oculi sani non solis de-
 liciationi moriuntur, sed illis icibus asperis radio-
 rum, quibus reuerberati, in densiores tenebras pelle-
 bantur; sic anima qua per charitatem Spiritus salua
 facta est, non iustitia legis mortua dicitur, sed illi
 uacui & praua iustitiam, quam lex per literam, cum
 gratia defuit, faciebat. Hæc ille. Sed totum
 hunc sensum legis mandatorum per occa-
 sionem mortiferæ, & liberationis nostræ per
 Christum ab eadem eius qualitate mortife-
 ra & accidentali malo, quem tam perspicuè
 docet Apostolus, fugit quasi à facie colubri
 Caluinus, fugiunt & alij hæretici, ne ve-
 ram libertatem ex gratia Christi nobis col-
 latam, spiritualem & sanctam, qua liberè ser-
 uimus iustitiæ, vlllo modo agnoscant; suamque
 commentitiam libertatem, penitus carna-
 lem & impiam, vt nullo legis vinculo con-
 scientiæ obligentur, substituunt. Ad quam
 impietatem luculentius relegendam, ve-
 rumque ac germanum Apostoli sensum à corru-
 ptelis Calvinianis vindicandum, hæc Apostoli
 loca accuratè ad literam tractare voluimus.

Notandum verò quòd in sequentibus sen-
 tentijs, Quid ergo dicemus? Lex peccatum est? &c.
 de lege mandatorum agere Apostolum agnoscit
 Caluinus. Sed quomodo ab altera lege cere-
 moniali, de qua hactenus toto hoc capite
 agere Apostolum voluit, ad hanc mandato-

Z 4 cum

Contra
 Faustum
 lib. 1.5.8.8.

Caluini
 tergine-
 fatio ex-
 ipsomet
 refellit.

rum deflexerit, aut quomodo de illa
disputās, nūc de hac quæstionē moueat Apo-
stolus, nihil prorsus adfert Calvinus, qui
nec adferre potuit quā luce clarius sit, de
dem nunc lege Apostolum quærere, an
peccatum sit, id est, vt ipsemet Calvinus
exponit, *an illi culpa peccati imputari debeat,* si-
tra quātam multa prius in hanc sententiam
dixisse visus erat, dicens quòd *per illam peccata*
*peccatorū operabantur, & quòd illa esset lex mo-
ris in qua detinebamur.* Ita Caluini silentium
oculum demonstrat, studio illum & ex
flinata malitia veritatem orthodoxam
elinasse, nouumque figmentum suum
lege ceremoniali substituisse.

7. *Concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret
Non concupisces.*

Concupif-
centia in
decalogo
prohibita
quæ.

Quia doctrinam de concupiscentia
hementer deprauarunt moderni heretici,
tici, obseruandum est, concupiscentiam
loco & in decalogo prohibitam, nec esse
sam concupiscibilitatem, quæ pars animæ
concupiscibilis dicitur, estque potentia
naturalis tam ad bonum quàm ad malum
differens, qua etiam primus homo in
innocentiæ non caruit; nec esse solam car-
nem concupiscentiam, quæ proprio nomine
libido dicitur (quamuis etiam cuiuscunque
cupiditatis hoc sit generale vocabulum,
lib. 14. cap. 15. de Ciuitate Dei docet
gub.)